

NOVINE SLOVENSKE

Svetek sv. Držine.

E v a n g e l i j (Lukač 2). Gđa bi Jezus bio dvanaest let star, gori idoci oni v Jeruzalem poleg nayaše svetšnjega dneva i spunivši se dnevi, gda bi se nazaj povrnoli, ostanolo je to Dete Jezus v Jeruzalemi i nej so vpa-met vzeli roditelje njegovi. Stimajoči pa, ka bi on bio med potnimi tivariši, sli so eden den poti i iskali so ga med rodbinov i med znanimi. I gda bi ga ne najšli, povrnoli so se v Jeruzalem, iskajoči njega. I včinjeno je: po tret-jem dnevi so našli njega vu cerkvi sedečega na sredi med doktormi poslušajočega i spitivajočega nje. Čudi-vali so se pa vsi, ki so ga poslušali nad razumom i njegovim odgovarja-njem. I videvši čudivali so se. I pra-vila je njemi Mati njegova: Sinek, za-kaj si nama tak včino? Ovo Oča tvoji, i jas žalostna sva iskala tebe. I veni njima: ka je, ka sta me iskala? Nej sta znala, ka je vu oni, štera so Oče mojega, potrebno meni biti? I njidva sta nej razmela te reči, štero je njima pravo. I doli je šo ž njima i prisao je v Nazareth: i bio je podložen njima. I Mati njegova je zdržavala vse ete reči vu sri svojem. I Jezus se je po-veksavao v modrosti, vu vrsti i vu mi-lošči pri Bogi i ljudmi

Na božične svetke smo gle-dali v štalici Jezusa, Marijo i Jo-žefa. Dnes nam sv. Cerkev stavi pred oči te tri najsvetejše osebe kak družino. Obhajamo svetek sv. Držine. To pa ne samo zato, da jo častimo, nego zato, da jo nasledujemo.

V našem časi mammo vse-fele društva. Družina, familija, je najvažnejše društvo. Sam Bog jo je nastavo. On šče, da se človek v družini rodi, v njoj raste i se vzgaja. Kakša je gnjezda, takši je fiteč, ki se v njoj zvati. Družina je koren človečega roda. Kakši koren, takše mladike. Do-bro drevo rodi dober sad, loško pa slaboga.

Družino nastavita vidva, mož i žena, oča i mati. Kakšiva sta vidva, takša bo družina. Oba sta potrebna, da mora biti družina zaistino dobra. Za dobro družino je potrebna dobra vzgoja.

Podlaga vsemi dobromi je *mir, razmevanje, lubezen*. Boši je ovseni krüh v meri, kak pogača v preperi. Či je hižica tudi ni-sika, družina siromaška, pa či se med sebov radi majo, se ešče žive. Dosta lepše kak v palači, gde se kregajo. Med najbošimi ljudmi zna priti do male svaje. Ne bi pa smelo priti v družini do ve-like rabuke. Vse se more kak najprle pozabiti. Vsaki človek je, kak pravimo, svoje nature. Zato moremo eden z drugim potpeti, odpustiti, prizanesti, se razmiti. To pa najbolje mož i žena.

Druga prevažna stvar je *skrb za deco*. Marija i Jožef sta mela samo Božega Sineka, pa te ne bio k slabomi nagnjeni. Pa sta vendar vso svojo skrb obra-čala na njega. Vidva jih mata več, pa so vsi k slabomi nag-njeni. Kelko trüda, kelko skrbi trbe meti, či se šče, ka ostanajo dobri! Bog je dao deci očo i mater. Oba sta potrebna deci za dobro vzgojo. Vzgoja je pri deci vse. Kakša je vzgoja, takši bo človek. Oča i mati bi se mo-gla dobro navčiti, kak trbe vzga-jati. Zato radi poslušajte nauke od vzgoje, radi čtite takše knige. Napačno je, či stariš samo zato, ar je postao stariš, že šče znati vse, kak se vzgajajo deca. Pri maloju dečici ešče ide, ar si mi-slite, ka či zlepa ne boga, vam skoči na pomoč šiba. Skoro zme-rom bi pa več dosegnoli, či bi znali deco spraviti k boganji brez šibe. Je jako dosta pripo-močkov. Trbe je samo poznati.

Najpoglavitejši pri vzgoji pa je *dober zgled*, pelda. Či vas deca vidijo lepo živeti, je to za nje najlepša predga. Kakši duh je v družini, dober ali slab, toga se dete nasrka nevedoč. Zato naj vlada v vašoj hiži duh pobož-nosti i straha božega! Oča i mati se moreta sama bojati Boga, greha pa kaštige za greh, i te

Govor sv. Oče na kardinalskom zasedanji o pre-ganjanji katoličanov v Nemčiji.

Ob priliki voščila vseh kar-dinalov sv. Oči papi za božič i novo leto, so sv. Oča meli na kardinale sledeči govor:

Naš čas nam kaže svet v težkij bolečinaj, obdanoga od ne-varnosti, štere ga od vsej krajov terejo i ga bodo šče nadale. Naj-bole nas pa žalosti, da se v Nem-čiji vora preganja. Stvari trbe najmre imenivati s pravov reč-jov, zato pravimo zavestno, ka se v Nemčiji vora preganja. Čet-tüdi pravijo, ka preganjanja nega, pa znamo, ka preganjanja je, i to jako žalostno, ka ne ostane brezi posledic. To preganjanje

se ne poslužuje samo sile, nego tüdi groženj, pritiska, neistine i prefriganosti.

To sv. Očo jako boli i to tem bole, ar so bili vsikdar i so šče zdaj najveksi prijateo Nem-čije. Sv. Oča poznajo Nemčijo po vsej njenij voditelaj i kulturi i so zato tem bole žalostni, ar se v Nemčiji tak grdo žali istina, i da ne napadajo tam samo sv. Oče, nego vso duhovščino, ka-toličansko vero i sveto Cerkev, štero je Bog na zemli zavüpaop papovomi vodstvi.

Pravijo najmre v Nemčiji, ka katoličanska vora ne več ka-

toličanska, nego, da je postanola nekšna politična naprava, ka služü preganjalcom za izgovor, ka Cer-kev lejko preganjajo, kak pra-vijo, ka se tü nejde za prega-njanje, nego za obrambo pred cerkvenov politikov. Tü se ide za ravno takšo obtožbo, kak te, kda so gnali našega Gospoda pred Pilata i ga tam obtožili, da je casarov sovražnik, šteri je napravo zaroto proti rimskoj dr-žavi. Pilat, šteri te obtožbe ne razmo, ali se pa delao, kak da je ne razmi, je pitao Kristuša:

„Ti si krao?“ To se pravi, ali si resan prišeo zato, da vržeš naše carstvo? Pa Bog njemi je je z božanstvenim mirom odgo-voro: „Moje kralstvo ne od to-ga sveta. Ce bi moje kralstvo bilo od toga sveta, bi mi moji pristaši prisli na pomoč.“

Ravnatok lejko pravimo tüdi mi. Če bi mi delali politiko, kak nam jo očitajo, bi na tom sveti, v šterom se telko guči od obo-roževanja i od vojsk, gvüšno meli kakšo reč i vpliv i svoj prostor med političnimi silami. V istini pa ne delamo takše po-litike i si ne prizadevemo, ka bi zasledüvali politične cile, nego smo zato tü, da oznanjamo istino i da za istino svedočimo, za tisto istino, za štero se svet tak malo briga, ravnatok kak Pilat, šteri je pravo: „ka pa je sploh istina?“ Slovesno izjavljamo pred celim svetom: mi ne delamo politike, zakaj, če bi bila to istina, bi tüdi nam lejko prišli na pomoč z orožjom, ve pa mammo po celom sveti drage i verne sinove. Mi se trüdimo samo za vöro i se za drugo ne brigamo.

Kakpa naša vora zahtevle, naj vsaki kristjan ravna tüdi svoje zasebno i družabno življenje po božoj postavi, po zapovedaj Je-zusa Kristuša — teda ali se to imenuje politika ali vora? Mi ne zasledujemo niednoga drugoga cila, kak da se tüdi v državlan-skom življenji i v socijalnih od-nošajih poštüjejo bože zapovedi, kak je mora poštüvati vsaki kr-ščenik sam za sebe. Če što zato trdi, ka zlorablamo vöro v poli-tične namene, je to najhüjše, ka se more komi očitati, i pomeni ogrizavanje ne samo vseh püš-pekov i duhovnikov, nego tüdi vseh dobrih katoličanov, šteri nemajo nikše druge krivde, nego to, ka so pokorni božim posta-vam i da po tej postavaj živejo i tak doprinašajo največ za bla-ženost države. Vsakši, šteri šče viditi, vidi, ka ne zasledujemo nikših drugih namenov, nego na-vajamo lüdi na državlanske i so-cijalne dužnosti, štere mora vsak-ši izpunjavati po svojoj vesti, ne iz strahu ali iz sebičnosti, nego pred svojov dušnov vestjov i pred samim Bogom. I zato šče ednok povzdigavemo svoj glas i izjav-lamo slovesno pred celim sve-tom, ka ne delamo politike, nego skrbimo samo za vöro.

Zato nam ne preostane ni-kaj drugoga, kak da povzdigne-mo svoj duh i svoje srce k Bogi, šteri nam naj pride na pomoč. Edino On lejko včini, ka naša prizadevanja i naše molitve ob-rodijo svoj sad, da bodo spoz-nali istino tüdi tisti, šteri proti njej delajo. Ne smemo zgübiti potr-pjenja, nej zavüpnosti v bože smi-lenje i moramo moliti tüdi za tis-te, šteri nam delajo krivico i trp-lenje i napadajo to, ka nam je na telko sveto, da bi dali tüdi za to svoje življenje, če bi bilo potrebno.

Nepremagljiva pečina.

Če duže bole se jasno vidi, da tabor, šteri se je ločo od križa, od katoličanske cerkve, se še duže bole zaganja v Pe-trovo pecino. Po celom sveti vi-dimo zadnje čase strašno prega-njanje katoličanske cerkve, mrž-njo, dolgledanje i klanje do vse-ga katoličanskoga vučitelstva ino voditelstva. Te boj se s takšov zagriženostjov nadalüje, da mo-remo katoličanci biti na to jako pazlivi. Takšo preganjanje je po-stalo zadnje čase proti katoli-čanskoj cerkvi, da se človek ne-mo pita, zakaj i čemi vse to. Da pa katoličanska cerkev med tem časom, gda se v njo zaganjajo z vsov srditostjov njeni sovraž-niki, kaže veliko odpornost i da vučitelstvo i voditelstvo ne drži križem rok, nego brani i odbija vsaki napad na katoličansko cer-kev, je s tem sovražnik postao bole besen i ešče s tem napo-vedao bole odkriti boj katoli-čanskoj cerkvi. Pa ne mislimo, da je te bojsamo v Španiji, Me-hiki ino Rusiji, ne, tüdi pri nas, samo da šče pri nas bole skrito. Zato, ka cerkev ma skrivnostno moč i kaže veliki odpor proti sovražnikom, je stem prilika dana preganjalcom cerkve, da če duže bole odkrito kažejo svojo pravo farbo. Dozdaj je mela cerkev pod raznimi društvi i strankami bole skrite zajedalce, šteri so začenjali po tihom razjedati ka-toličansko cerkev. Pri vsem tem skrivnom deli so pa naleteli na nepremagljivo Petrovo pecino, v štero so si zabadav po tihom kukli svoje glave. I zato so zdaj napovedali odkriti ino srditi boj proti njej. V oči njej mečejo vse-mogoče reči, blatijo jo kak naj-bole morejo, ropajo njeno ima-nje, kolejo njene kotrige, hüdob-no ravnaajo i mantrajo njeno du-hovščino, ogrizavajo jo i podtikajo njej razne protizakonitosti i hü-dodelstva; rušijo, zažigajo cerkve i samostane i. t. d. S silov, s krvjov ščejo vničiti katoličansko cerkev. S silov ino krvjov pa ščejo vsiliti tüdi lüdem nekšo novo vero, krvi i plemena. Stvo-riti ščejo novo enoto naroda, šte-roga ščejo s silov i strahüvanjom pripraviti, da naj verje moč krvi i plemena i s istov silov ino istim strahüvanjom ščejo voditi lüdstvo v nekši zemelski para-dižom, gde nega več nikši za-držkov i verig, štere bi človeka vezale z Bogom. Prevrgli i vni-čili so socialni red i vsakoga majo za hüdodelnika, za proti-državnoga, šteri brani vero. Za-vzemajo se za socijalno slabejše sloje, za proletarijat, sami so pa najveksi oderači i parovnjacje, ki

Pa kaj si moremo misliti od tej siromačekov, šteri so se zarotili proti Bogi? —

Lepi zgled so lejko nam, ki ešče verjemo v Boga.

Ali smo gda vidili, da bi se što proti komi postavlaao, če nindri nikoga ne bi bilo? To sovražstvo, te boj proti Bogi nam samo potrdi našo vero v Boga, zato ka če bi Boga ne bilo, te sovražstva proti Njemi tüdi ne bi bilo. Da pa Bog je, nam lepo pokažejo sovražniki, šteri se v Boga, v katoličansko vero i cer-kev zaganjajo, da bi jo vničili. Ravno tej sovražniki boži nam davlejo najlepši dokaz za biva-nje bože i nezmotljivost katoli-čanske cerkve.

Navzlük stalnomi preganjanji, napadanji i zapostavljanji pa stoji katoličanska cerkev že skoro dve jezero let i človeče sovražstvo je ne moglo podreti i premagati, zato ka je bože delo; i proti vse-mi denešnjem nasilji spoznava veliki deo človeštva i verje v pravičnost, da je katoličanska cerkev edina rešitelica človečan-stva, za to i onostransko življenje.

Pri nas ešče nega tak odkrite borbe proti Bogi i cerkvi, je pa zato bole nevarna tista neodkrita pod raznimi farbami društev i strank, skrita borba proti veri i Bogi, štera si je pred javnostjov nadejala masko, pod njov pa je puno mržnje do Boga. Zapiti se moramo, da se nebi zapletli v tisti odnoreli tabor, šteri se bori proti katoličanskoj cerkvi, ar bo prle ali sledkar ža-lostno končao, kda bo ednok vdaro v nepremagljivo pecino i si razbio glavo na tom sveti, na drugom pa prijeo strašno kazn.

Pa kaj si moremo misliti od tej siromačekov, šteri so se zarotili proti Bogi? —

Lepi zgled so lejko nam, ki ešče verjemo v Boga.

Ali smo gda vidili, da bi se što proti komi postavlaao, če nindri nikoga ne bi bilo? To sovražstvo, te boj proti Bogi nam samo potrdi našo vero v Boga, zato ka če bi Boga ne bilo, te sovražstva proti Njemi tüdi ne bi bilo. Da pa Bog je, nam lepo pokažejo sovražniki, šteri se v Boga, v katoličansko vero i cer-kev zaganjajo, da bi jo vničili. Ravno tej sovražniki boži nam davlejo najlepši dokaz za biva-nje bože i nezmotljivost katoli-čanske cerkve.

Navzlük stalnomi preganjanji, napadanji i zapostavljanji pa stoji katoličanska cerkev že skoro dve jezero let i človeče sovražstvo je ne moglo podreti i premagati, zato ka je bože delo; i proti vse-mi denešnjem nasilji spoznava veliki deo človeštva i verje v pravičnost, da je katoličanska cerkev edina rešitelica človečan-stva, za to i onostransko življenje.

Pri nas ešče nega tak odkrite borbe proti Bogi i cerkvi, je pa zato bole nevarna tista neodkrita pod raznimi farbami društev i strank, skrita borba proti veri i Bogi, štera si je pred javnostjov nadejala masko, pod njov pa je puno mržnje do Boga. Zapiti se moramo, da se nebi zapletli v tisti odnoreli tabor, šteri se bori proti katoličanskoj cerkvi, ar bo prle ali sledkar ža-lostno končao, kda bo ednok vdaro v nepremagljivo pecino i si razbio glavo na tom sveti, na drugom pa prijeo strašno kazn.

G. M.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.
Letna naročnina v državi 30 Din., me-sečno 2 50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., me-sečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano i med tekstem vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 50 Din.

Slovinci pa Slovenija.

Naša zemlja.

Vsakšemi človeki so zapustili dom, domača hiša, rojstna ves i vse, ka je v zvezi z njegovim mladostvom, v srci tak globoko vtisnjeni pečat, da ga nemre izbrisati nikaj na sveti. Tujina ešče celo povekša i okinja vse, ka priklope človeka na košček sveta okoli domače hiše. Pa ne samo dom, domača hiša i rojstna ves, liki vsa bližanja okolica, vsa rodina, prijatelji i znanci iz domovine majo v spomini i življenji vsakšega človeka lepi i dostojen prostor. Vsa njegova domovina, to je zemlja, na šteroj živejo ljudje, šteri gučijo isti jezik, čutijo ob velikih i žalostnih dogodkaj isto, mislijo v glavnem ednako i so med sebov povezani s čustvom lubezni: ta domovina žive i mora živeti v srci vsakšega njenoga sina. Lubezen do domovine mora biti vsakšemi najsvetejše čustvo. I ravno nam Slovencom se očita i dostakrat po pravici, da smo v tom pogledi premalo zavedni. Kelko smo pri tom sami krivi, ne bomo sodili, liki gotovo je, da je čas, da vsi takši i podobni očitki zgubijo svojo podlago. Vsi Slovenci moramo občutiti, da smo enota, edna družina z ednim slovenskim jezikom. Tomi nameni so tudi določeni te članek i naslednji, šteri bodo gučali o slovenski zemlji, o njeni legi i njenom položaji, o njeni površinski oblikovitosti, gospodarstvu, kulturi, zgodovini i spodobnom. „Novine“ ščejo, da naše ljudstvo spožna ne samo svojo najvozkejšo domovino, liki da ide ešče dale i se seznani z zemlov, gde prebiva ves slovenski narod tam na severi od Rabe i zgodovinskoga Monoštra i na jugu do Soče, Trsta i Gorice ta na Koroško do Gospe svete. Zakaj samo te, če spozna vsakši izmed nas svojo domovino, jo bo mogeo ves zlučiti i njoj ostati veren slovenski sin.

Slovenija, zemlja, na šteroj živejo Slovenci skupno, je dozdej ešče ne obstajala kak enota. V austro-vogrskoj monarhiji so bili Slovenci razdeljeni v posamične dežele, štere so skoro med sebov ne mele nikšega stika. Gda smo se po svetovnoj bojni zedinili s Srbi i Hrvati v edno državo, je ostala skupno živčega prek naših državnih mej skoro edna tretjina slovenskoga naroda. Tak žive dnes v mejah Jugoslavije okoli 1 milijon 500 jezoro Slovincov, medtem gda nas je vseh Slovincov na sveti približno 2 i pol milijona.

Vidimo teda, da smo ešče daleč od našega vzora, da bomo vsi Slovenci združeni v ednoj enoti, ar nas ešče dnes ločijo državne meje na štiri dele. Tak je dnes v Italiji približno 400.000 Slovincov, v Austriji 100.000, na Vogrskom ob Rabi pa 6000. Od slovenskoga ozemlja je v Jugoslaviji samo nekaj prek 16.000 km², kelko meri dnes dravska banovina. Ta predstavlja dnes

zedinjenje vseh Slovincov v Jugoslaviji i so zato njene meje proti savskoj banovini zednim slovenske narodnostne meje proti Hrvatoma.

Meja med Slovenci i Hrvati ide v glavnem od črte naše Lendave—Ormož, ob izhodnom pobočjih Macelskih gor i nato ob vodi Sotli do njenoga izliva v Savo. Tü ide na desni breg Save, se zdigne na breg Gorjančev i ide po njem proti jugoizhodi, nato se pa obrne v ostrom loki proti jugoizhodi na vodo Kolpo, kre štere ide skoro do njenoga izvora i nato na goro Snežnik, šteri tvori mejo med Jugoslavijov i Italijov. Tü ide zdaj slovenska narodnostna meja na ozemle kraljevine Italije. Črta od Snežnika i južno od Kopra loči slovensko prebivalstvo od hrvatskoga v Istri tak, da je slovenskoga ozemlja v Istri približno 1000 km² z okoli 55.000 prebivalci. Nato ide meja ob obrežji Tržaškoga zaliva do vode Timane, tü pa krene proti severi mimo Tržiča (Monfakone), zahodno od Gorice ide na rob goriških Brd, mimo Čedadu na Tarcent, nato pa po dolini vode Bele. Od njenoga izvira krene na Dravo pri Sv. Mohori i s tem je že v austrijskoj republiki. Tü ide slovenska meja kre Drave na Beljak (Filbach), Vrbskojezero, severno od Celovca (Klagenfurt), na južni rob Svinških planin i pride na jugoslovanska tla palig na grebeni Kozjaka ne daleč od Maribora. Zdej se drži v glavnem državne meje vse do Sludone, nato ide do Mure i Radgone, gde smo pali nekaj slovenskih vesice zgubili i so pod Austrijov, nato ide po potoki Kučnici, a v dolini zgornje Rabe je ešče več slovenskih vesnic, štere so pripadnole po mirovnoj pogodbi leta 1920. Vogrskoj državi.

S temi mejami je obseženo ozemle, na šterom živejo Slovenci strnjeno naseljeni, če ravno v štiraj državaj. Slovensko ozemle je že od nekda razdeljeno na več delov, iz šterih so se v srednjem veki stvorile Kranjska, Štajerska, Koroška, Goriška z Gradiščanskov i Istrov i kak vogrski deo ešče menša Slovenska krajina. Od teh delov so bili Slovenci strnjeno i enotno naseljeni samo v Kranjskoj, deloma ešče na Goriškom, medtem gda so v Štajerskoj vojvodini zavzemali samo njeni južni deo i ravnotak v Koroškoj. Štajerska i Koroška sta se najpre širili kak vojvodini daleč proti severi i je tak v obeh prevladuvalo nemško prebivalstvo. Krajska sama pa je bila razdeljena na Gorenjsko, Dolenjsko i Notranjsko, štere predstavljajo nikeljko tüdi zemlepisno različne dele. Slov. krajine pa je živela pod vladov Vogrske vse do razpade Austro-vogrške. (Dale).

Slovenski delavci!

Kda te odhajali v domovino, obrnite se po nasvete na jugoslovenski Biro „Putnik“, iseljeniški oddelek, 18. Rue de la Michodiére, Paris (2*), kje dobite vse potrebne informacije za potovanje.

Vam v veliki hasek bo, če se varjete raznih agentov i sumljivih ljudi, ki govoriyo naš jezik, ki vam obličlajyo vozne karte po niskih cenah, brezplačne vize itd., šterih namen pa je, da vas vkanijo.

Zato, gda pridete v Pariz, idite naravnost na naš Konzulat, kje vas bo uradnik „Putnika“ lepo sprejeo i vam dao brezplačno vse potrebne informacije.

Ne pozabite etih naslovov: Jugoslovensko poslanstvo, 7, Rue

Léonce-Reynaud - Paris (16*). Izeljeniško poslanstvo, 3, Rue Goethe - Paris (16*). Izeljeniški oddelek „Putnik“ izseljeniški oddelek 18, Rue de la Michodiére - Paris (2*) (Metro: Opéra).

PRAVILA BRATOVSKIH SKLADNIC POTRJEJENA.

Bratovske skladnice se zo vejo penzijski fond, šteri so po austrijskih zakonaj skrbeli za penzijo i podporo delavcov. V novoj državi so teskladnice vnoge borbe prestale, da pridejo do svojih prvejših pravic. Na novo sestavljena pravila je vlada potrdila i s tem znova dokazala, da njej je mali človek na srči, šče njemu pomagati.

Opravičene pritožbe Polančarov

Küge, lakote i vojske rejši nas, Gospod! A žali Bog, to prvo za nas drži, to drugo nam pa grozi. Prvo je ta küžna bolezen ali küga, štera je, kak uradno ugotovleno, prenešena iz Francije v Malo Polano. Od tü so se te bacili k neštérnim hižam pá v Veliko Polano prinesli, najpre k dvema hižama, a zdaj že pri deseti. A gda boš to šteo, de že zna biti pri veči. V Maloj Polani je vüpanje, ka se v kratkom razküži ves, ar se küga ne pojavla na novo. Ali nevarnost je v Veliko Polani, ka se bolezen širi naprej, čeravno proti ostrom naredbi. Oblast je najpre na deli i razni veterinari i orožniki pa vso prebivalstvo, moški i ženske, da pobijejo te bacile. Pa so še izda ništérni praznovérni, da pravijo, ka se beteg ne prime. Istina je pa, ka se tam razširjavle, gde so se ljudje pohajali. Škoda, štero povzroča küga, je velika. Trpijo na celom srezu lendavskom, najbole pa dotične občine, ar nesmijo govodi odati, niti piščeta, čisto nikaj. I zdaj, gda ma skoro vsaki posestnik nekaj za odati, se nikaj ne sme tržiti i si küpiti najbole potrebno reč. Zdej v zimskom časi trbe obüteo, odevalo, porcijo rešiti. Siromaški naš človek! Žakutor trka na dveril! Kelko debeli svinj i bikov, telic se zdaj nazaj doli krmi, ar je nema što küpiti. — Krme je pomali, ar je bila slaba letina, celo leto voda, štera nam je vzela krumpale, da so ništérni niti ednoga krumpala ne dobili. Skoro ves jesenski pridelek je prejšo, ne repe, vnogi nema drv, ne za kaj küpiti, pa zavolo zaporasmes pripelati, čeravno maš peneze. — Lüdje si izposüjejo drva. Ka de pa na dale? Zato prosimo oblast, naj dovoli, da što ma debele svinje, naj po živinozdravniškom pregledi najdene zdrave svinje lejko prevzeme trgovec po dnevnoj ceni. Naj bar nikeljko lüdi pride do penez, ar je nevolja velika.

Velika nevolja je, da nas edna tretina straži, celo ženske i deca. Straži se v noči i podnevi, zastražene so javne ceste i tiste hiže, gde je beteg noč i den. Premislite boži lüdje, šest vöre moremo stati zdaj vöni. Ali nej to žalostno? Pri vojski smo stražili dve vöri, pa ešče na bojišči samo dve vöre, či nej prišlo kaj zmes, pa ne tak dugo nikdar. Tü pa šest vör v tom najhüjšem časi, gda jesen odhaja i zima prihaja i to trda i je človek najbole mršavi i najhitrej zbeteža.

„Gospod plebanuš se pelajo“.

Iskri Tarzan že nemirno kopa z nogov pa skače venkraj, zakaj tak dugo mora čakati. Pa mora, se razmi, či je pa mrzlo, pa so „lábzsák“ (prestavljeno „vreča za noge“) pozabili vzeti. No, vej küjarca že bežij z njim. Tak, zdaj se pa lejko pelamo.

Bogoslovec, ki sedi poleg plebanuša, sezna nešče „lábzsák“, vej je on ešče preveč vroče krvi. — Koleslin zaropoče, idemo. Rüo začne leteti po vesi pa klunkati na okna i dveri: „Gospod plebanuš se pelajo“. — Rüo leti po dvoriščaj, pa vabi lüdi k vratam kre ceste: „Gospod plebanuš se pelajo...“ Vsi dobro poznajo té rüo, vej takši rüo, iz tistoga znanoga mesta, gde farof stoji, majo samo plebanušova kola. — Deca se radovedno stiskajo k mrzloj glažojni pa z očmi požirajo lepi koleslin, „hin-tof“, na šterom se gospod plebanuš pelajo. — „Pa nikaj poleg njih sedi“, — se oglasi mali Janči — ali to samo mimo idoč, glavni so gospod plebanuš.

Psi skoron ne vüpanj lajati, kak da bi znali, da se to ne šika,

Vodilni možje na oblasti mejte za nas srce. Kelko lüdi nema poštene obüteli, nej odivala! Prišo sam k stražari, ki je pazo na banovinskoj cesti pri Hotizi v raztrganoj obüteli i v lejkom kaputeki i v vodi, ar je prek ceste voda tekla i ravno na tistom mestu je siromak dregetao i zobovje so njemi klepetali. Siromaški človek, ali te ne spravi ta straža v prerani grob? Zato zahtevlemo od oblasti i jo prosimo, naj vöre straže skrajša na

polovico časa, v noči pa naj se odpove straža i naj bo samo podvojena straža po vulicaj. Ve se lüdje tak pazijo, ka se ne oküžijo, opazo sam celo v cerkvi, da se šče sosed sosedu ogible. Prestopač naj se kaznjuje, te de se bole bojava vsaki, kak deset stražarov. Zdej zgleda kak za časa Törkov, v ednom i drugom mestu gori ogenj, poleg pa čepi tužen i siromaški človek, ka bi se lejko pisalo od naše občine z naslovom „Stražni ognji v Velkoj Polani“. Küge, lakote i vojske reši nas Bog.

Štrajk francozkih komunističnih delavcov zatreti.

Katoličanom pontijena roka odbita.

V Franciji so za božične svetke i novo leto začeli stavkati delavci za promet. Na jezere raznih pakov je ležalo od postaje do postaje, od pošte do pošte, ar je nišče ne šteo voziti. Štrajk so napravili komunisti po navodilih iz Moskve, da bi napravili neredu i tak prišli hitrej do oblasti. A vlada je ostro nastopila proti stavkajočim komunistom na te način, da se ne štele z njimi pogajati te čas, dokeč v delo ne stopijo z edne strani, z druge pa tak, ka je potom vojaštva vršila promet i držala red na poštaj i železničkih postajaj. — Ar komunisti ne morejo priti do vlasti, so na javnom shodi potom svojega ministra pozvali socialiste i brezverce pa celo katoličance, naj idejo z njimi v en tabor, ka si tak prej hitrej pomore delavstvo. Katoli-

čancom prej püstijo slobočino vere. Vekše skažljivost svet malogda vido. Tisti komunisti, ki na jezere kolejo sluge Kristušove i zažigajo njegove posvečene cerkve, tisti komunisti, ki potom reberije ščejo priti do oblasti i ki Boga ne poznajo i neščejo poznati, tisti komunisti vüpanj gučati od slobočine vere. Sram vas bodi, skažljivci, v škipce ste prišli, pomagajte si, kak si znate, mi katoličanci vam neidemo na pomoč. V samoj Franciji je dva milijona krščansko mislečih delavcov i neštete milijone borijo po celom sveti, zmagajo brez vas, komunisti, i pridejo do svojih pravic na podlagi Kristušovih navukov, ki jo glasi kat. cerkev. Z vami, brezbožniki ne idemo nikdar. — To je odgovor krščanskih delavcov na ponüdbu komunistov.

V Romuniji fašistična vlada.

V Romuniji je sestavo novo vlado Goga Octavijan, ki je pod vogrskov vladovinov igrao veliko vlogo kak braniteo pravic romunskoga naroda, ki je prebivao na Vogrskom. Prvo njegovo delo je, da zmenša vpliv židovstva. Zato je nova vlada prepovedala vse liste, štere izdavaju židovje ali je podpirajo, i je sklenila, da žigovska veleposestva

razdeli, tiste vinotoče, štere so židovje meli v svojih rokaj, je pa zaprla. Njeni namen je, da Romunijo očisti od vseh tujih vplivov i jo postavi popolnoma na narodni fundament, šteroga šče potrditi z borbov proti brezverstvi i za krščanstvo. Ar pa malo većino ma v parlamenti, bo, kak zgleda, vladala diktatorsko.

Samostojna Irska.

V Irskoj je nova ustava stopila v valavo. Po toj ustavi je Irska popolnoma samostojna država i se zove odsehmao Ireland. Prvoga svojega poslanika je poslala v Italijo, ki de tü novo državo zastopao. Anglija nešče priznati za celo Irsko te ustave, ar se-

verni del Irske, tak zvani Ulster, si je obdržala, da spada še nadale pod njeno vladovino. Ulster je po većini protestantski, ar so tü protestantski angleški kralovje iztrebili vse, ka je bilo katoličansko i sem naselili protestantske Angleže.

či se pa gospod plebanuš pelajo...

Do konca vesi smo že prišli, naskori smo na glavnoj cesti, Tarzan je že malo trüden, ali ešče itak zadosta gizdavo nosi i meče se pa ta glavo i košato grivo, ki krasno plava v malom vetriči, ki ga bežanje zdigavle; zdaj, zdaj bi najraj prek štrange skočo, ali hlapec ga trdno drži i še gospod plebanuš njemi pomagajo „psikati“, ka bi bio bole miren. —

Malo je začnoło rositi, naskori se povesi gizdavomi Tarzani ponosna griva kak či po velkom dežji poleži širno pšenično pole... Gospod plebanuš pripovedavlejo gospodi bogoslovci dogodke iz farnoga življenja. —

Prišli so v sosedno ves, ki je zvekšega luteranska. — Ali tüdi oni poznajo rüo plebanušovoga koleslina. — Vidiš tam tisto žensko, kak gleda vö z okna, nad povejnjenimi rožami, pa se je nazaj k moškomi obrnola, pa njemi nekaj pravi, gvüšno: N... pop se pelajo... Vej gospoda plebanuša pozna cela okolica, od vseh ver lüdje so bili na njuvoj „inštalaciji“, pa se njim je jako povidilo, ka je tak lepo:

telko rož je na oltari, sveče gorijo, pa tüdi kadilo nücajo té den s prijetno dišečim temjénom...

Ka se pa zgodilo, ka smo henjali? — Tarzan je bole močen kak hamovo švelo, nekaj je pretrgno. — Hlapec naskori za silo zveže, pa se pá dale pelamo. Gospod plebanuš se tožijo, kak se neštérni ščejo od fare odtrgnoti, pa nemajo nikšega pravoga vzroka, samo sosedni mladi kaplan jim je nekaj bole pri srči. Pa komunisti prej tüdi dosta mešajo: iz Francije so prišli zvekšega, nekši naš domaćin jih je nahujskao. Ali čüdni so tej komunisti: strašno žilavo se držijo svojega osvedočenja pa z veseljom za krivico trpijo; bi nam lejko bilij za vzgled v trpljenji za Pravico.

Poročilo je gospoda bogoslovca jako zanimalo, ali v noge ga je tüdi začnoło pošteno zebsti. Hvalo je lábžák, ki je pravzaprav sijajna iznajda, samo bole posplošiti i poceniti bi se morala. Na srečo je kraj, kama sta nameravala priti, nej bio več daleč. Tüdi rositi je henjalo, že se je kazalo medlovno jesensko sunce, ki toti nej več melo dosta topilotne zaloge, ali itak je prijetno bilo bar očem... ic

GLASI IZ SLOVENSKE KRAJINE

Na podporo Novin je darivao g. Némethy Štefan z Lendave 15 Din. Bog plačaj!

Lipovci. Zaročeno se je i te dni se zda akademski slikar, g. Jakob Karol z gd. Fekonjovov od Kapele. Jezusovo Srce blagoslovi zakon.

Zahvala. Prostovoljna gas. četa Tešanovci. — Suhi Vrh, se toplo zahvali milim darovnikom iz Francije, ki so po Peček Ludoviku poslali sledeće dare v frankaj gasilskoj četi i njim želejo blaženo novo leto: Peček Ludovik 55, po 10 frankaj darivali: Cipot Verona i Ana iz Sebebovec, Goidina Ivan, Kološa Marija z Moravec, Kalamar Marija z Andrej, Škalič Štefan z Kuzme, Grah Emilija od Grada; po 5 frankaj so darivali: Kološa Štefan z Vaneče, Škaper Marija z Čepinec, Novak Marija z Tropovec, Husar Franc z Martjanec, Husar Emilija z Radovec, Horvat Treza z Doline, Bota Mitri i Tinka Janoš z Rumunije; po 15 frankaj sta darivala: Cipot Ivan z Moravec, Šavel Koloman i Iluška z Vaneče. Dva franka je dao Toniser Jožef z Čehoslovaške. Bog povrni.

Čarni Julij, Roth Ludovik, tajnik povelnik, namestnik predsednika

Novine so narasle meseca decembra za 27 komadov. Odpadnole ne so niedne. Zahvalimo se časti vrednima božima služabnikom, Antoni Martinu Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoć i jiva prosimo, naj s svojim duhom napunita slovenski narod, naše liste i je razširita, sv. Cirila i Metoda pa prosimo, naj boživa služabnika kempri dobija čast oltara. V zadnjih treh letaj so Novine narasle za 800 naročnikov. Velika boža dobrot.

Gederovci. V našoj obmejnoj vesi, skoz štero vodi važna cesta, smo meli vsako zimo zadosta blata i vode. Zato ne bilo čudno, če je vsaki potnik i voznik zabavljao zavolo nevrednih razmer u obćini. Tudi sami smo iskali način rešitve toga, v denešnjoj dobi najvažnejša problema. Vnoga prošnja je bila zavržena. Mi pa nismo odnehal. Ar veže ta edina cesta dve prometne ceste v Radkersburg ino v Rogasceve, je razumljivo, da se vrši po njoj dvojni promet. Zvun toga pa še vozi skoz našo ves vsaki den dvakrat poštini autobus, ki je dozda vsako zimo, zavolo te zanemarene ceste, odpoševao vožnju. Betežnik ali zdrav ga je moglo čakati na križišću i včasih zmrzavati po 20 minut, da ga ne zamudo... V denešnjih razmerah to ravno ne hvalevredno za tujski promet. Razumljivo je zato zdaj naše zadovoljstvo, pa tudi voznici i aotomobilisti so nam gotovo hvaležni, da lahko letos vozijo brez skrbi po lepo navoženjoj cesti. Na našo ponovno prošnju i priporočilo naših banskih svetnikov g. Klekl Jožefa, Bajlec Franca i Bačić Franca, nam je najmre kralj. banska uprava naklonila posebno podporo v zneski 10.000 Din., za popravilo ceste. S tem penzom sta krajevni starešina, ki ma pri toj akciji veliko zaslugu i predsednik obćine Tišina, vredili to cestu. Ar so jo razširili, so skopali nove jarke, premetili telefonske drogeve i napravili propuste. Končeno so jo, nazluk slabomi vremen, posipali na debelo z kežlekom. Hvala za to delo tudi gg. inženiri, c. nadzorniki i cestari. Pri toj cesti je najbližja zveza severnoga dela Slov. Krajine, odkod se izvažaju najveć mesa, sada i kama pali prek Mure odpelejo najveć vode i vina, z ostalim delom banovine, posebno pa z Mariborom, prek Mure, kje je potreben samo še most.

Kalendare smo vsem razposlali. Če je što ne bi dobio, naj se glasi na upravi v Črensovcih. Novi naročnici Marrijnoga lista kalendar dobijo brezplačno, novi naročnici Novin pa za polovično cenu, kak plaćaju naročnino za l. 1938. Javite se, mammo še nekaj kalendarov za vas.

Kakši katolićanec, takše liste čte. Neki širiteo nam piše iz Gornjega, da je ponujavo naše katolićanske Novine pri katolićanskim hišaj. I odgovorili so njemu, da majo naročeno „Domovino“ i jo čtejo, pa se njim dopadne. Gotovo, komi je ne za jakostno življenje, raj čte protikršćanske liste, kak kršćanske, ar te ga ne opominaju, naj se varje greha, kršćanski pa so to dužni učiniti. Ali na božem sodi ne de moglo takši slab katolićanec odgovoriti na eta pitanja: 1. Zakaj si čteo liste, štere ti je moja Cerkev zabranila četi? 2. Zakaj si podpirao s svojimi penzi slab tisk, ki je sramotio moju vero i pogubljao duše? 3. Zakaj ne si šteo svoj domaći kršćanski list i poleg njega druge kršćanske liste, ki so ti ponujali zdravo vredno za dušu i širili moju diko? 4. Zakaj si spaćo svoju familiju i vnoge druge duše po slabom tisku i s tem, da si zametavao dober domaći kršćanski tisk? — Jeli de Većni Sodnik zadovoljen, slab katolićanec, s tvojim izgovorom, „ka sam zato čteo slab list, ar je već kepor i već papira bilo notri?“ — Povej, jeli te reši te izgovor obsodbe? — Nikdar ne.

Dokležovje. Vsi prizadeti od poplave se lepo zahvaljujemo kral. banskoj upravi u Ljubljani za prejeto podporu za poplavo 10.000 Din, zednim pa tudi za sprejeti znesek 20.000 Din, za dograditev obrambnoga nasipa proti poplavi, šteroga smo že već let želeli i da ga ne bilo, smo neprecenljive škode pretrpeli. Po zaslugi našega dobroga narodnoga poslanca, dr. Klara, smo se doćakali, da se graditev nasipa lepo nadaljuje. Za njegovo požrtvuvalno delo se najtopleje zahvalimo, zednim se pa zahvalimo našemi predsednici obćine Beltinci g. Glavać Martinu i našim obćinskim odbornikom iz Dokležovja, za njihove trude, štere majo pri tom deli.

Gomilica. Pri nas se je v treh mestaj pojavila slinavka i parklevka, zato smo zapreli zdaj tudi mi, ne samo Polanćarje.

Beltinci. Dne 1. i 2. januara je bila pri nas u šoli razstava slovenskoga katolićanskoga tiska. Razstavo je priredilo kat. prosvetno društvo. Hvale vredna je zavednost i delavnost članov i članic društva, ki so u jako kratkom časi zbrali vnogo razstavnoga materijala. Na razstavi je bilo zastopanih 52 vrst slov. kat. tiska; to je dnevnik, tjednik i mesećnik. Poleg toga pa še nekaj knjig katol. izdanj. Razstavo so povzdignole tudi slike, ki kaćeju kak se dela u uredništvu i u tiskarni. Ljudje so se čudili, gda so vse to vidili. Med časopisi so mele častno mesto „Novine“, novoletna i dve izseljeniški števili i še nekaj drugih. Pogled na celotno razstavo je napravio ugoden vtis na svakoga obiskovalca. Škoda, da je bila soba nekoliko premala, da bi se mogli posamićni deli bole vrejeno namestiti. Zanimivo je to, da so u razstavo poglednoli po većini moški i dećki, nekaj mladenk je tudi prišlo, samo ženske so se nekam ykraj držale, ne vem, če so bile tak jako zaposlene indri, ali so pa mislile, da je razstava namenjena samo za moške i mladino. Prirediteli so u uspehom zadovoljni, ar so obiskovalci pokazali veliko zanimanje za razstavljene tisk.

Prva vekša razstava katolićanskoga tiska u Slovenskoj krajini.

Kak so že Novine pisale, je bila od 25—29 dec. premioćega leta razstava slovenskoga katolićanskoga tiska u Kobilji. Z malimi izjemami je bio razstavljene ves slovenski katolićanski tisk: novine i listi. Ves material, ki je bio razstavljene — z dragimi slikami vred — je bio vreden nad 8.000 — Din. Veliki šolski prostor je bio premali. Stene so bile vsenaokoli obložene s slikami. Material za razstavo so u obilnoj meri poslale uprave listov: Slovenca, Slovenskoga doma, Domoljuba i Bogoljuba. Jugoslovenska tiskarna u Ljubljani je dala na razpolago svoje dragocene slike, ki so bile razstavljene že lani u jesen na velesejmi u Ljubljani i so edinstvene u Jugoslaviji. Misijonska tiskarna u Grobljaj i Mohorjeva družba u Celji sta bogato obdarile Prosvetno društvo u Kobilji i poslale u dar svoje liste i knjige.

DOLNJA LENDAVALA.

Božićne svetke je cela fara obhajala u svetelnoj razpoloženju. Svetelne razpoloženje eće je podignola prenovljena cerkev, umetnićko prenovljeni veliki oltar i elektrićna razsvetljava. Kda je ob polnoći zaćarela cerkev u svetlobi elektrićnih posvetov, je vse ostrmelo i začućeno gledalo i po tiho se je izlila marsićtera skuza od genjenja. Bože službe, so bile punoštevno obiskane, tak slovenska, kak vogrška. Nebesko milo je donelo popevanje nećužne dece pri šolskoj sv. meši, kda so zaspevali Sveta noć... Glej zvezdice bože... Rajske strune... Ravnotak milo se je glasilo popevanje slovenskih vernikov, šteri so deloma u ljudskim popevanjom, deloma s popevanjom g. podnaćelnikove povzdigavali lepoto službe bože. Mogućno je donelo ljudsko spevanje Madjarov pri velikoj meši. Popevanje je krasno spremilo, kak tudi preluderao domaći kantor, ki je majster u orglani. Tak, da se je vse zlivalo u edno miseo i ćuvstvo: V istini sveta noć i sveti den... Božićni mir se je razlegao po mestu i če se je tu pa tam što prikazao, njemu je iz lica izćarevala božićna resnost i veselje.

— Na Štefanovo popolune sta se poročila g. Belović Anton, trgovac u Törnišću i gć. Litrop Margita. Bilo srećno! — Za svetke se je vrnilo preci naših sezonskih delavcov i delavk iz Nemćije i Francije. Ništerni so se vrnili veseli u lepim zaslužkom, drugi žalostni, posebno iz Nemćije, ki so se vrnili brez pare. — Po Svetkaj so se pa pojavili po Lendavi veseli medjimurski pari, ki prihajaju k zdanju u Lendavo. — Božićnice so priredili g. učitelji i skrbne učiteljice našoj siromaškoj deci, pri toj prilici so bila skoro vsa deca z kakšim malim darom obdarivana. To je delo za narod, s tem raste sćlasje i lubezen med decov i učitelstvom, kak tudi spoštovanje učitelstva med narodom. Z dobrotov se narod pridobi i ne s strankarstvom i preziranjom.

Na podporo naših listov je darivao Gutman Andrej iz Francije, 2 Din. 70 par, Kozar Julija, z Francije, 13 Din. 20 par. Bop povrni!

Beltinci. Igra „Ben Hur“ je bila na Števanje odigrana jako dobro i na splošno odobranje gledalcov. Kritika u novoletnoj števili „Novin“ je bila podana nekoliko preostro posebno, kać zadene Ben Hura. Trditev, da je Ben Hur igrao „skoz i skoz prisiljeno“, je nepravilna, ar je vnoćg prizorov jako lepo podao.

Poseben deo na razstavi je zavzemao naš domaći tisk: kak Novine, Mar. list, Ograćek i kalendar, pri šterom so bili napisali i reklamni plakati za te tisk.

Med razstavov je bilo dvakrat razlaganje razstave. Pri toj prilici se je povdarilo, kakše važnosti je dober kršćanski tisk.

Razstava je bila zvunredno dobro obiskana. Prve tri dni so bili prostori vsikdar nabito puni i to cele dneve. Vsakši opazovalec bi dobio vtis, da je zanimanje za dobro čtenje veliko, kać je itak nadvse važno za katolićance u dnešnjem ćasi, gda je protivski brezverski tisk po številu dosta moćnejši kak katolićanski. Podpirati i širiti dober katolićanski tisk pa je tudi po izjavi sv. Oće posebne vrste kršćansko dobro delo.

Kobiljanćarom ostane razstava duga leta u prijetnom spominu, a Prosvetnomi društvu u Kobilji pa u ćast.

Vzemimo na priliko samo prizor, gda se Ben Hur po vnoćgih letaj robstva, trpljenja, dela i zmage povrne u zapušćeno domaćo hišo. Mogoć bi se veselili, ali miseo na mater i drago sestru ga boli, rad bi jivi vido ali zvedo za njevi usodo i u toj bolećini na domaćem pragi zaspi. Noć je. Gledalci pričakujaju, kaj se bo zgodilo. Prideta mati i sestra, šterivi sta bili tisti večer izpušćeni u voze. Glejte, Ben Hur je spravo gledalce u takše razpoloženje, da je potrebno samo, da si mati i sestra priznata, da mata gobe i da zavolo te bolećni nemreta ostati u domaćoj hiši i vnogo oko gledalcov se je skuzilo, ar so obćutili prle vse Ben Hurovo hrepenenje po materi i sestri, a zdaj vidijo, da strašen beteg brani to veselo snidenje. Če bi Ben Hur resan skoz i skoz prisiljeno igrao, ne bi mogeo takšega razpoloženja pri gledalcu ustvariti. Pać pa se njemu je poznalo, da je bio bolećno vigrani u bolećino i tragićno usodo Hurovoga roda, zato so se njemu veselejši prizori ne popunoma posrećili. Nekoliko je moto tudi pretesen oder. To i šće vnogo drugoga jasno kaće, da je u Beltincih nujno potreben katol. prosvetni dom.

Bogojina. Čebelarska podružnica u Bogojini ma dne 16. januara 1938. u nedelo ob pol 12 vori u šoli, obćni zbor s sledećim dnevnom redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obćnoga zbora. 2. Poroćilo odbora. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. Vabljeni tudi ne člani, da se lahko vpišete u podružnicu.

Dobrovnik. U našoj cerkvi smo ćili na premoći božić lepo slovensko spevanje. Kamovski Slovenci so se lepo postavili. Šće madžari so je hvalili, ćeć ravno so Madžari ne mogli slovensko hvaliti.

Pertoća. Na svetek imena Jezusovoga, u nedelo 2. januara po poznjoj svetjoj meši smo zakopali našega zvonara Kozel Mihala. Pokojni so svojo cerkveno službu vršili samo 3 leta, ali tak verno, da ćakrećoć niedno oko ne ostalo suho, gda so se g. plebanoš po svetjoj meši od njih poslavlili in jih postavili, kak vzornoga poglavara kršćanske družine i gorećega ljubitelja hiže bože pa sirmakov, vej so vnoćgokrat raj sami glad trpeli kak da ne bi potrebni na pomoć priskoćili. — U sredo so še hodili okoli pobirati na hoštije, većer so naednog zbećezali i vlegli i u petek vgojdno ob pol 5 vori so bili že pokojni. — Već kak 3 leta so bili tudi goreći širiteo naših listov, zato se njim na tom mestu zahvalimo, pa prosimo

Srce Jezusovo, naj njihovo družinu potolaži: verno ženo, ki skoron vsakši den prihaja k sv. meši i prećišćavanju, pa zdaj gvušno vse to za ć moža daruje i ravnotak ćerka i najboleć pa sin Alojz, ki za par mescov niti nej šteo priti iz službe u Nemćiji, da ne bi zobston trošoć pa bi kem prle odslužio dug. Vredništvo de se pokojnoga tudi spominalo pri svetjoj meši.

Junaki Teruela.

Teruel leži na poti iz Saragosse proti Valenciji, glavnomi mestu rdeće španjolske vlade. Teruel so pred par meseci zavzeli veroborci. Naj bi je od tu pregnali verolomci, ali rdeći, so skrivoma napadnoli u gostoj megli veroborce i je pregnali u njihovih prvih postojank i prišli u predmestje Teruela. Rdeće vojske je 70 jezera, veroborcov u Teruelu pa komaj za edno prgišćo. Od hiše do hiše se branijo, 15 letna deca, ženske, vse se je oblećlo u vojaško sućknjo, naj obranijo Teruel za kršćanstvo. Na poziv rdećih naj se prekdaćo, so odloćno odgovorili: nikdar. Na sveto noć so u dokaz svoje trdne vole navili radio, u šterom so se popevale lepe božićne pesmi i so zvonovje zvonili pa vabili k božjoj službi. Rdeći so šće — nešćeš mogli te pobožnosti poslušati, doćeć ne so zagrmeli njihovi šćuki. Poleg Teruela na gori Castralvo 60 veroborcov branilo z ednov strojnicać malo trdnjavico i niti ćuti nešćelo od predaje. Iz obleganoga Teruela so poslali veroborci brezćićni telegraf, ki se je glasilo: „Srećen Božić! Mi se bomo do smrti proti postavljali! Naj žive Španija!“ — Franco je Teruel oslobodio i rdeće pregnao.

Pošta.

Titian Franc, Krog. Bodoneć Juliji je ostalo 2650 Din. Gumilar Aleksander, Vidonci. Davajte Kereć Rudolfi brezplaćno Novine i Marjin list. Balaćik Janoš, Staranova ves. Na leto 1937. je eće 10 Din. duga, plaćali samo 20 Din. Bertalanćić Franć, Schafhausen. Novine je širiteo plaćao do 1. septembra, tak je na lani duga eće 24 Din. Lahi pošilamo Novine. Mudrica Terezija, A. Brageac. Naslov spremenićli, kalendar poslali. Berden Terezija, Trajny, Chevillie. Mi smo na stari naslov vse poslali, ećeć kalendar poslali. Zdać smo ga znova. Daj nam glas vćasi, da li se ti Gutman pišes po oći. Pavlinćek Štefan, Sodićinci. Sprejeli 100 Din. Od toga zračunali na l. 1936. Din. 50 i tak je za to leto vse plaćano, za l. 1937. pa spisali ostalih 50 Din. Geder J. Korovci 18. Na l. 1937. vse plaćano, na letos ostalo 15 Din., kalendar poslali i vraćunali. Ne vemo, če šćete meti Marjin list tudi, ali ne. Kranjec Kata, Aralougoueses. Mati plaćali naroćnino, kalendar poslali. Podpore dozdać nismo dobili. Vućgo Agata, La Vicilla Chappell. Penez sprejeli i po ćeli razdelili, je zadusta. Brata spisali u družbu sv. Rafaela. Balaćek Štefan, A. Trotte. Penez sprejeli 5580 Din., kalendar poslali brezplaćno. Gutman Andrej, A. Thelonne. Penez sprejeli, je plaćano za celo l. 1938. vse. Kalendar poslali brezplaćno. Vrbau Jožef, Chatean du Caire. Na l. 1938. ostalo 61 Din. 70 par. Bokan M., M. Petrovci. Ovima dvema ećeć davaj, samo naj kem hitreć plaćata stari dug. Majcen Franć, Rankovci. Sprejeli 150 Din. To spisali na l. 1938. Na to leto je ećeć 80 Din. duga i na l. 1937. ećeć nikaj ne smo sprejeli. Prosimo kem hitreć vsu zaostalo naroćnino.

CENE.

U Ljubljani: pšenica 100 kg 230 din, jećmen 175 do 195 din, žito 195 din, oves 165 do 180 din, kukorica 150 din, grah 320 do 260 din, krumpir 80 din. Seno: sladko 45 do 60 din, polsladko 40 do 50 din, kislo 40 din, slama 35 din za 100 kg, S a d: jaboka l. vrste 5 din, II. vrste 3-50 din, III. vrste 1-50 do 2 din; grušće 2 do 4 din, suhe slive 10 do 14 din. K u r i v o: premog 23 do 26 za 50 kg, 1 tona 360 do 390 din, trda drva 90 do 115 din za 1 m³, trda drva, žagana 120 din za 1 m³, mehka drva 75 do 80 din za 1 m³, vogelje 1-75 do 2 din za 1 kg. Mleko i mlećni izdelki: mleko 2.25 do 2-50 din za 1 liter, zmocać 28 do 36 din, ćajni zmocać 28 do 40 din, kuhani zmocać 36 din, bohinski sir 24 din, sirćeć 6 din, polementaleć 24 din, trapist l. vrste 24 din, II. vrste 16 do 18 din za 1 kg.

VEZ LÜBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TÜJINI.

Pisma naših z tujine

Velečastiti gospod urednik!
Kak mamó navado mi vsi izseljenci, se Vam z veseljem i radostjo oglašam tudi jaz. Gotovo, da ste že dobili od večih krajev voščila, vüpam, da tudi moje pismo z istim veseljem sprejmete. Še nikdar se Vam nesam oglasila, danes Vam pa iz globine srca želim obilno zdravja i milosti puno srečno novo leto! Lübi Jezusek naj Vam pa bo plačnik za vse trüde, štere mate z nami, ki smo v tujini. Prečastiti! Naznanjam Vam, da sem svojim starišom že naročila, naj poravnajo naročnino i tudi na podporo toga dobrega tiska sem odločila 10 Din. Zato pa prosim, če Vam je mogoče, me obvestite, Zednim še naročam Marijin list, kalendara do zdaj še nejsam sprejela, vüpam pa, prečastiti, da pozabljen ne bom. — Bog plačaj za krasno izseljeniško številko, tudi lepo se zahvalim našimi katoličanskimi bogoslovci, M. Balažici za lepi domači pozdrav i lepo dolgo pismo. Pozdravljam vse domačine Slovenske krajine, prečastitoga gospoda Berdena, z njimi vred vse cerkvene pesmarice i pesmarice. Lehko so veseli v domačoj cerkvi, kda raznaša njihov glas lepe bo-

žične pesmice. Oprostite mi, velečastiti gospod urednik, če je kakša pomota v mojem pismi. Sprejmite v imeni gospoda Jezusa Kristusa pozdrav od Katice Kranjec iz Hotize v Franciji. — **Pozdrav pošilajo i vse dobro želejo od maloga Jezuseka v novom leti:** *Mujdrica Terezija*, Brageac, iz Odranec; mesto sem spremenila; *Kozar Julija*, Boistrancourt, od Nedele; višek naročnine ide na podporo naših listov, štere redno dobivam i se zahvalim za nje; *Brtalanč Franc* i žena, Ana, Schaffhausen, z Pertotche, oči, materi, dobroj dečici, botrini, celoj rodbini i dugoletnomi naročniki Sakovič Leopoldi; naročiva za novo leto Novine Lah Jožefi iz Gerlinec; *Volf Karol* i *Volf Štefan* iz V. Polane — Žižkov, svojim domačim i prijatelom v Žižkih i V. Polani, črensovskoj i polanskoj fari, bratom, sestram, polanske občine predsedniki, polanskim lovcom i Hozjan Jožefi šujstri; *Vrbani Jožef*, Chateau, Bratonci, svojoj žalostnoj materi, bratom, sestram, rojstnoj vesi Bratoncom i celoj beltingoj fari; *Balažek Štefan* i žena, A. Trotte, z M. Polane; naročiva si Novine z M. Listom vred, prosiva tudi kalendar, eti smo za preti, ka ne moremo spuniti

svojih krščanskih dužnosti, zato so nama potrebni naši krščanski domači listi. — Hvalen Jezus. Častiti g. vrednik! Že peti božič sem preživela v tujini, a tak veseloga šče izda ne. Edno nedelo pred Božičom nas je naš dober gospod 20 km. daleč vozo z avtom k sv. spovedi k častitomi župniku Valentin Zupančiči, šteri so nas prav prijazno sprijeli i očistili naša srca za prihod maloga Jezusa. Naj jim to malo dete Jezusek plača vse trüde. Želem jim k njihovomi slavnomi godi, naj jih presveto lme Jezusovo i Marijino i njihov patron, sv. Valentin, občuva dugo let zdravi i veseli, da bi mogli še vnoga leta oznanjivati reč Kristušovo med nami izseljenci, štera je neizmerno potrebna v teh hüdih časaj. Vam, častiti vrednik, želem, srečno veselo novo leto. Naj vam to malo dete Jezusek podeli vnoga zdravja, ka bi šče mogli vnoga let skrbeti za nas izseljence. Prav srčna hvala na rednom pošiljanji Novin i M. lista. To je največje moje veselje, gda jiva v roke dobim, naročnino sam poslala. Prav srčne pozdrave pošilamo vsej Slov. Krajini Agata i Ignac, Viktor i Helena Vučko z Dolnje Bistrice.

bilo dežja. V tej krajaj vlada zdaj velka sušava i niti za piti nega vode. Zato z železnicevo vozijo v te kraje pitno vodo za ljudi i živino.

Velke družine v Italiji. Zdajšnja taljanska vlada si jako prizadevle, da bi se število naroda povekšalo. Mussolini v te namen davle velike nagrade zakoncom, ki majo dosta dece. Letos na Božič je v Rimi sprijao 94 zakonski parov, ki so meli od 15 aprila 1926, kda se je ta akcija začnola pa do letos vsi vküp 756 dece. Tu so pa nej k coj zračunana deca pred tov akcijov za povekšanje števila rojstev. S vsemi vküp ma tej 94 družin 944 dece. Mussolini je meo nagovor na te vzorne zakonske pare i vsakomi dao 5000 lir podpore, to je v naši penezaj edenajsetjerotristo dinarov.

Ka se godi po domovini?

Strašen požar. V Prevalji je pred Božičom v enoj fabriki nastao ogen, šteri je vničo celo fabriko i tudi vse mašine i napravu kvara do tri milijone dinarov. Pri gašenji sta našla smrt dva gasilca.

Smrt zavolo pijanosti. V vesi Zavrtace so se dečki znepili žganice, se svadili med seboj i zoscimali z noži. Pri tom sta našla dva smrt.

Krivoprisežniki obsojeni. V šmarskom okraji se je našla pokvarjena družba, štera se je preživlala s krivim priseganjem. Ništerni so po 47 krat krivo prisegnoli. Zdaj so bili ostro kaštigani i obsojeni v vozo.

Mož i žena obsojeniva, da sta vmorila starše. V Murtnicaj pri Ptui se je to zgodilo letos majnika. Mož je te s sekirov bujo stariše, a žena ga je k vmori nagovarjala, kak je mož na sodnji povedao. Pri obsodbi je mož bio obsojeni na dosmrtno robijo i zgübo častnih pravic, a njegova žena je bila oproščena.

Velika tatvina odkrita. V tistom hipi, kak je starinar Pukelj Franc v Maribori malo zapüsto trgovino, njemi je Bach Eliza-

beta odnesla aktovko, v šteroj je meo 69 jezero dinarov gotovine i tri vložene knjižice, glaseče se na 120 jezero dinarov. Vse to je šteo vzeti s seboj, zato je imeo pripravljeno. Tatica je že mela potni list za Gradec, a jo je pravčasno zgrabila policija. Zapravila je samo 4000 Din. Ta pofrata je bila najsigurnejši sled za policijo, po šterom jo je zgrabila.

Zdravstvo.

Podugšaj si življenje — s kislim zeljom. Stara kak človeštvo je tudi žela, da ostanemo mladi. Na razne načine so probali i šče zdaj probajo zavreti staranje i podugšati mladost. Ništerni pravijo, da što šče dosegni visiko starost, mora ohraniti svoje žile mlade. Za to pa nega boljšega vrstva kak kisilo zelje. Dognano je, da dosegnejo ljudje v tistij krajaj, gde se poje največ kisiloga zelja, največšo starost. Zato, če ščeš podugšati si življenje, se ravnaj po gesli: Bar ednok na tjeđen kisilo zelje, i to, če mogoče sirovo.

Obolenja oči i oslepenja pri raznij betegaj. Oko je najdragša kotriga v našem teli, zato

Službena naznanila

Vsem lastnikom motornih vozil. V smislu pripombe 3 tarifne postavke 100 taksenega zakona se morajo vsa motorna vozila, omenjena v tej tarifni postavki vsako leto prijaviti in registrirati v času od 1. do 31. januarja. V svrhu prijave prejme vsak lastnik motornega vozila od tukajšnjega urada 2 tiskovine za vsako vozilo, ki jih je točno izpolniti. Zlasti je paziti na rubriko 1 in 2 ter rubriki 23 in 24. da so točno izpolnjene. Prijavo je koikovati za avtomobile s kolekom za 100 Din, za motorna kolesa s kolekom za 50 Din. Prijave je predložiti najkasneje do 31. 1. 1938. Kdor do tega dne prijave ne odda, bo kaznovan. Autotaksiji morajo k prijavi priložiti potrdilo davčne uprave, da so davek za 1. 1937. poravnali. To potrdilo je koleka prosto. Najkasneje do konca meseca febr. je plačati tudi banovinsko takso za šoferske legitimacije. Kdor šoferske legitimacije ne namerava v 1. 1938. uporabljati, jo mora pri tukajšnjem uradu deponirati ter mu v tem slučaju ni potrebno plačati takse. Po 1. marcu se bo proti onim, ki tega niso storili, brez ponovnega opomina kazensko zastopalo. Tiskovine za prijavo stanejo za avtomobile po 5 Din, za motorna kolesa po 3 Din za 2 komada. Pri oddaji prijave, je istočasno plačati tudi tablice, ki bodo stale 20 Din par. Istočasno s prijavo je oddati tudi prometno knjižico.

Sresko načelstvo M. Sobota.

Dr. Bratina s. r. sres. načelnik.

II. No. 31. 489-1.

Prepis.

NAREDBA bana dravske banovine o zatiranju slinovke in parklovke. V kraju Mala Polana, občina Polana, srez Lendava, je bila vnešena nevarna kužna bolezen slinovka in parkljeva, ki se je pojavila v zadnjem času v nekaterih zapadnih eyropskih državah. Po dosedanjih ugotovitvah je to živinsko kugo vnesla v omenjeni kraj neka oseba, ki se je v začetku novembra 1937 vrnila iz Francije. Nevarno je, da sezonski delavci, ki se vračajo iz inozemstva, preneso v naše kraje klice slinovke in parkljeve. Da se to po možnosti prepreči, je potrebno, da se te osebe, njihova obleka i prtljaga ob dopotovanju temeljito razkužijo. Da se prepreči vnos in razširjanje omenjene živinske kuge, izdajem v smislu čl. 65, 66, 67 in 68. zakona o notranji upravi sledeče naredbo: 1. Vsi sezonski delavci in delavke ko se vračajo iz inozemstva se morajo brez pogojno podveči predhodnemu posebnemu razkuževanju že na obmejnih postajah in sicer: na Jesenicah, Rakeku, v Mariboru Dravogradu in v G. Radgoni. Dopotovanje v državo po drugih obmejnih prehodih v dravski banovini je sezonskim delavcem in delavkam do preklica prepovedano. 2. Po predhodnem razkuženju na teh obmejnih postajah se morajo te osebe podveči temeljitemu razkuževanju, ki se bo vršilo v Higijenskem zavodu (Obči bolnici) v Ljubljani, ali v bolnici v Mariboru pod strogim nadzorstvom. 3. Za predhodno razkuževanje ob dopotovanju takih oseb skrbijo policijska obmejna oblastva (policijski komisar na Jesenicah, komisarja želez. in obmejne policije v Mariboru in na Rakeku) sporazumno s krajevnimi veterinarskimi i zdravstvenimi organi. Potem odpremijo obmejna policijska oblastva vse take osebe po predhodnem obvestilu Higijenskemu zavodu v Ljubljani, ali v bolnici v Mariboru, v svrhu naknadnega temeljitaj razkuževanja. 4. Kdo se nepokori tem odredbam, bo kaznovan bo čl. 69 odst. 2 zakona o notranji upravi z denarno kaznijo od 10 do 500 Din., v primeru neizplačila v određenem roku pa z zaprom od 1 do 20 dni. 5. Ta naredba v smislu čl. 71 zakona o notranji upravi stopi v veljavo. Takoj objavljena na vidnih mestih v uradnih prostorih obmejnih policijskih oblastev na Jesenicah, v Mariboru, na Rakeku, v Dravogradu in v Gornji Radgoni.

Kralj. banska uprava dravske banovine v Ljubljani, dne 4. dec. 1937.

Da se predstoječi prepis ujema z izvirkom dobesedno, potrjuje:

Komesar:

Podpis.

Odbor Rdečega križa Kraljevine Jugoslavije v Murski Soboti je za božično daroval za revne otroke, ki se zdravijo v bolnici v M. Soboti, Din 300,- za kar se uprava bolnice v imenu odborovancev najtopleje zahvaljuje.

se mora moskrbno ogibati, kelko je v našoj moči, da ga obvarjemo. Najbole nevarni so nalezljivi betegi kak ošpice, koze, difterija, alkoholizam i kronični nikotizem. Zato, če što zbeteža na šterom nalezljivom betegi, mora kempri iti k doktoru, da si ne pokvari oči, ali da celo ne oslepne.

PREKOSNICE.

Oča, miš je spadnola v škafl mleka!

Si jo vövzeo?

Ne, mačko sem vrgo za njov.

Dražbeni oklic.

Dne 17. januarja 1938 ob 11 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Bistrica, vl. št. 1037 pod B 8a-b parc. št. 338 travnik, vl. št. 334 pod B 22a-b parc. št. 927 njiva in vl. št. 1294 pod B 1a-b parc. št. 743 njiva. Cenina vrednost: 34.000 Din., vrednost pritikline: najmanjši ponudek: 22.667-50 D.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 30. nov. 1937.

I 997/36 - 12

Dražbeni oklic.

Dne 24. januarja 1938 ob 9 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška knjiga k. o. Bistrica vl. št. 695 B 30 parc. št. 568b pašnik, sedaj staybišče in dvorišče ter neoddeljene 1/2ica hiše št. 524 s pripadajoćimi gospodarskim poslopiji. Cenina vrednost: 8.000 Din., vrednost pritikline: najmanjši ponudek: 5.333 Din., varščina 800 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne moglo več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 11. dec. 1937.

I 609/37 - 11

Dražbeni oklic.

Dne 17. januarja 1938 ob 11 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška knjiga k. o. Črenšovci, vl. št. 231 B 13, 25, 33 parc. št. 635 hiša št. 182 z gospodarskim poslopijem in vrt, cenina vrednost: 700 Din., vrednost pritikline 160 Din., najmanjši ponudek: 430 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. — V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 29. nov. 1937

I 841/37 - 9

Dražbeni oklic.

Dne 17. januarja 1938 ob 11 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška knjiga k. o. Centiba, vl. št. 368 B 11a-b parc. št. 959b vinograd in travnik, parc. št. 959a vinograd in travnik, vl. št. 656 B 8a-b v nravi skupen vinograd s stanovanjsko hišo in dvoriščem. Cenina vrednost: 3.150 Din., vrednost pritikline: najmanjši ponudek: 2.100 Din., varščina 315 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. — V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 2. dec. 1937.

I 820/37 - 5

Dražbeni oklic.

Dne 17. januarja 1938 ob 11 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška knjiga k. o. Dolgavas vl. št. 277 B 19b 1/4inka parc. št. 986 vinograd, klet in travnik, sedaj hiša št. 291 1/2ice, njiva, dvorišče in vrt do 1/4inke. Cenina vrednost: 5.000 Din., vrednost pritikline: najmanjši ponudek: 3.333 Din., varščina: 500 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. — V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 2. dec. 1937.